

الگوی پیشنهادی طراحی آموزشی ویژه کلاس‌های چندپایه

گام‌ها ^۱	فعالیت‌ها	پرسش‌های کلیدی	شرح فعالیت
۱	تعیین پایه‌ها، ترکیب سنی، جنسیت	- در یک کلاس چه پایه‌هایی، در چه سنی و با چه جنسیتی تحصیل می‌کنند؟	تعیین تعداد پایه، سن، جنسیت دانش‌آموزان در حال تحصیل در یک کلاس درس که با حضور یک معلم تحصیل می‌کنند.
۲	استخراج اهداف و مفاهیم مشترک ماده درسی	(۱) بر چه مبنایی هدف‌ها و مفاهیم مشترک را استخراج کنم؟ (۲) با چه قصدی هدف‌ها و مفاهیم مشترک استخراج می‌شوند؟ (۳) هدف مشترک را از چه منبعی فراهم نمایم؟	(۱) موضوعات، مفاهیم و مهارت‌های یک ماده درسی که با وسعت و عمق متفاوت در چند پایه تکرار شده‌اند و تعیین اشتراکات و تفاوت‌های آنها در پایه‌های مختلف. (۲) طراحی فعالیت‌های یادگیری مشترک که کل کلاس را همزمان درگیر می‌کنند. (۳) با مراجعه به راهنمای معلم ماده درسی مورد نظر در پایه‌های مختلف
۳	استخراج اهداف و مفاهیم اختصاصی پایه تحصیلی	(۱) بر چه مبنایی هدف‌ها و مفاهیم اختصاصی هر پایه را استخراج کنم؟ (۲) با چه قصدی هدف‌ها و مفاهیم اختصاصی استخراج می‌شوند؟	(۱) آموزش هدف‌ها و مفاهیم خاص یک پایه تحصیلی / بخش اختصاصی موضوع مورد نظر در پایه‌های مختلف (۲) تعیین فعالیت‌های یادگیری اختصاصی هر پایه
۴	نحوه بکارگیری همیار معلم	آیا برای انجام فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی به هم‌یار معلم نیاز دارم؟ در چه مواردی؟ و برای چه پایه‌هایی؟	متناسب با فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی پایه‌ها ^۲
۵	تعیین روش تدریس و رسانه آموزشی	روش‌های تدریس مناسب، مواد و ابزار لازم برای انجام فعالیت‌های مشترک و اختصاصی کدام است؟	متناسب با فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی پایه‌ها.
۶	سازماندهی محیط یادگیری	(۱) چینش کلاس چگونه باشد تا انجام فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی را تسهیل نماید؟ (۲) چگونه تخته کلاس را برای انجام فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی مدیریت نمایم؟	(۱) چینش کلاس متناسب با فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی پایه‌ها ^۳ (۲) متناسب با فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی پایه‌ها ^۴

^۱ . معلمان عزیز : در راهنمای تکمیلی الگوی پیشنهادی طراحی آموزشی ویژه کلاس‌های چندپایه هر گام تبیین شده است.

^۲ از طریق سپردن بخشی از آموزش یا تثبیت آن به هم‌یار معلم، در مواردی که دانش‌آموزان توان هم‌آموزی، تمرین و یا ترمیم یک مفهوم مشترک و یا اختصاصی را از طریق یک فعالیت (آزمایش، طرح سؤال، طراحی نمایش، طراحی ساخت، پژوهش و تهیه گزارش) دارند.

^۳ میز و صندلی، نیمکت، روی زمین با استفاده از زیرانداز به صورت نیمدایره، گرد یا گروه‌های تعاملی کوچک

^۴ اگر در کلاس تنها یک تخته موجود است، با اختصاص بخشی از تخته به هر گروه و اگر امکان استفاده از تخته دوطرفه و یا تخته کوچک برای هر گروه میسر باشد از تخته به طور اختصاصی استفاده می‌شود.

<p>۷</p> <p>تعیین پیش‌دانش‌های دانش‌آموزان کلاس چندپایه</p>	<p>(۱) مهارت‌ها و دانش‌هایی که دانش‌آموزان پایه‌های مختلف برای یادگیری مفاهیم مشترک و اختصاصی باید داشته باشند، کدام است؟</p> <p>(۲) چگونه این دانش‌ها و مهارت‌ها را سنجش و ارزشیابی کنم؟</p>	<p>(۱) تعیین پیش‌نیازهای یادگیری مفاهیم مشترک و اختصاصی پایه‌ها در یک ماده درسی، با مراجعه به راهنمای معلم یا تحلیل معلم برای تعیین نقطه شروع آموزش و انجام فعالیت‌های یادگیری مشترک و اختصاصی</p> <p>(۲) از طریق انواع روش‌ها و ابزار سنجش و ارزشیابی^۵</p>
<p>۸</p> <p>تعیین فرایند آموزش (فرایند یاددهی و یادگیری)</p>	<p>(۱) چگونه و چه زمان ایجاد انگیزه کنم تا کل کلاس را درگیر فرایند یادگیری مشترک نمایم؟</p> <p>(۲) چگونه برای مفاهیم اختصاصی در هر پایه ایجاد انگیزه نمایم؟</p> <p>(۳) چگونه و چه زمان و در طول چه مدتی، آموزش‌های اصلی مشترک و با چه ترتیبی آموزش‌های اختصاصی را اجرا کنم؟</p> <p>(۴) چگونه در مفاهیم مشترک و اختصاصی درس را جمع‌بندی نمایم؟</p>	<p>(۱) در شروع فرایند یادگیری با توجه به اهداف و مفاهیم مشترک درس^۶</p> <p>(۲) پس از پایان فعالیت‌های مشترک، با توجه به هدف اختصاصی هر پایه</p> <p>(۳) با پیش‌بینی‌های لازم در اجرا، انتخاب روش تدریس متناسب با موضوع تدریس و زمان‌بندی فعالیت‌های مشترک و اختصاصی پایه‌ها و ارائه بازخوردهای لازم به دانش‌آموزان حین تدریس</p> <p>(۴) متناسب با اهداف و مفاهیم مشترک و اختصاصی درس در پایه‌های گوناگون</p>
<p>۹</p> <p>تعیین روش سنجش و ارزشیابی</p>	<p>(۱) چگونه از تحقق اهداف یادگیری مشترک و اختصاصی در پایه‌ها آگاه شوم؟</p> <p>(۲) چگونه به دانش‌آموزان در هدف‌های مشترک و اختصاصی بازخورد دهیم؟</p>	<p>(۱) با پیش‌بینی و تهیه انواع ابزار و روش‌های ارزشیابی متناسب با اهداف و مفاهیم مشترک و اختصاصی درس در هر مرحله از فرایند یادگیری.</p> <p>(۲) متناسب با فعالیت‌های مشترک و اختصاصی پایه‌ها از طریق کتبی یا شفاهی^۷ در هر مرحله از فرایند یادگیری.</p>
<p>۱۰</p> <p>تعیین تکلیف هدفمند</p>	<p>(۱) به منظور تحقق (تأمین) چه اهدافی به تکلیف احتیاج دارم؟</p> <p>(۲) تکلیف مناسب برای پایه‌های مختلف کدام است؟</p>	<p>(۱) تعیین انواع تکلیف مورد نیاز به منظور تحقق اهداف مشترک و اختصاصی^۸</p> <p>(۲) تعیین انواع تکلیف برای اهداف و مفاهیم مشترک و اختصاصی پایه‌ها، متناسب با انواع تکالیف پیش‌بینی شده در پاسخ به سؤال قبل^۹</p>

^۵با تعیین سهم انواع ارزشیابی کتبی، شفاهی و عملی: آزمون عملکردی، آزمون مداد کاغذی، آزمونک، پرسش‌های شفاهی، طراحی آزمایش، نمایش، موقعیت و ...

^۶ از طریق طرح: انواع پرسش، موقعیت، داستان، نمایش، پخش یک فیلم کوتاه و ...

^۷ بازخوردهای کتبی و شفاهی (کلامی و غیرکلامی) با توجه به انتظارات عملکردی از هدف‌های مشترک و اختصاصی، استفاده از هم‌یار معلم در مفاهیم و هدف‌های اختصاصی دانش‌آموزان می‌دانند که حتی اگر بازخورد مستقیم از معلم نگیرند، می‌توانند هر لحظه از راهنمایی و حمایت معلم برخوردار شوند.

^۸ به منظور تثبیت و تعمیق هدف‌های مشترک و اختصاصی درس، بسط و تعمیم موقعیت یادگیری به موقعیت‌های جدید، سنجش و ارزشیابی از هدف‌های مشترک و اختصاصی در قالب خودسنجی و والدین سنجی.

^۹ تکلیف آماده‌سازی در راستای اهداف مشترک و اختصاصی، هدایت شده و مستقل با دستورکار واضح - و در انجام تکلیف توجه به نوع، سطح، حجم و توجه به توانایی ذهنی و جسمی هر پایه منظور از تعیین ارائه تکلیف (آماده‌سازی، تثبیت، تعمیم)